

POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název práce: **Vývoj cestovního ruchu z hlediska udržitelnosti na příkladu Tanvaldska**

Autor práce: **Martin Djadik**

1. Obsah práce

Cíle, výzkumné otázky, hypotézy

Hlavním cílem bakalářské práce Martika Djadika je posouzení udržitelného rozvoje cestovního ruchu na Tanvaldsku. Autor chtěl tohoto cíle dosáhnout analýzou vývoje kapacit a návštěvnosti hromadných ubytovacích zařízení za posledních 15 let v regionu a evidencí uskutečněných projektů na podporu cestovního ruchu a jejich posouzením z hlediska udržitelnosti.

Tematika udržitelnosti cestovního ruchu a posouzení udržitelnosti CR v určitém regionu je velmi složitě uchopitelný a komplexní problém, pro úroveň bakalářské práce zcela určitě. Plně uspokojivé dosažení cíle tedy skoro není možné. Ke splnění cíle by bylo dobré doplnit ještě vybranou analýzu denního turismu v oblasti (například v podobě vlastního šetření), zjišťování podílu objektů druhého bydlení, které je pronajímáno turistům, pozorování chování turistů v přírodě a další. Taková práce už by ale jednoznačně překračovala rozsah a náročnost bakalářských prací. Tímto tedy chci vyjádřit jen to, že cíl této bakalářské práce je příliš velké sousto a je tedy škoda, že za téma práce nebylo zvolena jen část této problematiky (která by mohla být propracována lépe). Nicméně je zvlášť úvodní, rešeršní část práce zdařilým vstupem do problematiky.

Práce s literaturou

Autor čtenáře dobře a s využitím přiměřeného počtu zdrojů (které jsou kvalitní) seznamuje s tematikou udržitelného cestovního ruchu a jeho rozvoje. Ještě předtím vhodně uvozuje nadřazené téma cestovního ruchu a geografie cestovního ruchu.

Metodika práce

Jak už je zmíněno výše, pro komplexní posouzení udržitelnosti cestovního ruchu na Tanvaldsku by bylo potřeba použít více metod (avšak znovu připomínám, že by to v rámci bakalářské práce bylo dost těžko možné). Když už ale bylo téma práce vybráno takto, zvážil bych, zda nevěnovat větší pozornost analýze v regionu provedených projektů na podporu cestovního ruchu. Domnívám se, že jejich analýza v rámci této bakalářské práce skýtá ještě větší potenciál, zatímco analyzování počtu lůžek a počtu hromadných ubytovacích zařízení v regionu (které bylo mimochodem metodicky zpracováno poctivě) mi vzhledem k tématu nepřijde jako to nejpodstatnější.

Z metodického hlediska (a zvlášť u geografické práce) mě zarazil způsob vymezení samotného zájmového regionu. Před začátkem čtení práce jsem čekal, že se budu v rámci tématu cestovního ruchu na Tanvaldsku dozvídat hodně o Harrachovu a o jeho dalším potenciálu. Harrachov ale do zájmového území Tanvaldska zařazen nebyl. Autor vysvětluje nezařazení Harrachova do zájmového území Tanvaldska tak, že se nachází v jiném orografickém celku než další části regionu (v Krkonoších, zatímco „zbytek“ Tanvaldska leží v Jizerských horách nebo jejich podhůří). To mi jako důvod

k nezařazení Harrachova do práce, které se věnuje cestovnímu ruchu, přijde jako nedostatečné. Chápu, že autor navazoval na diplomovou práci Šindelářové z roku 2006, která se věnuje podobnému tématu a v rámci stejného území, ale v její práci je právě vymezení regionu považováno za jeden z kritických bodů. Ve své bakalářské práci autor tento problematický aspekt práce, na kterou navazuje, mohl reflektovat a kriticky zhodnotit, a ne jen přebrat vymezení regionu v podobě, které bylo považované za problematické. Dále v práci na vysvětlení nezařazení Harrachova autor uvádí, že turisté do města „přijíždějí ve většině případů kvůli Krkonošům“ (s. 30). Nejezdí tam i kvůli sklárně (případně nyní už i kvůli pivovaru), kvůli skokanským můstkům a dalším atraktivitám? Harrachov je součástí jak ORP Tanvald, Mikroregionu Tanvaldsko, tak i místní akční skupiny Rozvoj Tanvaldska. Myslím, že je zbytečné zavedenou regionalizaci (v regionální rozvoji a cestovním ruchu navíc velmi zavedenou regionalizaci) měnit, respektive nedodržovat. Bylo tedy cílem autora zkoumat Tanvaldsko nebo východní část Jizerských hor? Pokud Tanvaldsko, zajímají mě další faktory, které hrají pro to, aby Harrachov nebyl považován za součást Tanvaldska. Pokud bylo cílem autora analyzovat cestovní ruch ve východní části Jizerských hor, je škoda, že to tak v práci nedefinoval.

Analytická část práce

Už bylo naznačeno, že analytickou část práce by k naplnění stanoveného cíle bylo potřeba výrazně doplnit, popřípadě by ji po úpravě cíle (snížení jeho rozsahu, tedy zaměření se na dílčí problém/téma) bylo potřeba více promyslet. Tato bakalářská práce mohla těžit více z propracovanější analýzy provedených projektů na podporu cestovního ruchu v regionu. Chápu, že počet ubytovacích kapacit a jejich koncentrace v určitých částech regionu hraje v problematice udržitelnosti cestovního ruchu v regionu podstatnou roli, ale ne sama o sobě. Domnívám se, že tato část analýzy mohla ustoupit pro téma zajímavějším výzkumným otázkám.

Závěry práce

Z předešlého hodnocení už jednoznačně vyplývá, že dosažené závěry nemohou plně naplnit tak široké a složité téma, jako je posouzení udržitelnosti cestovního ruchu na Tanvaldsku. Nicméně ohledně dvou vybraných výzkumných problémů práce zajímavé závěry přináší.

2. Formální náležitosti práce (zatrhněte Vaši volbu)

Formální úprava: výborná / **velmi dobrá** / dobrá / nevyhovující

Stylistická úroveň: výborná / **velmi dobrá** / dobrá / nevyhovující

Citační úroveň: výborná / **velmi dobrá** / dobrá / nevyhovující

Komentář

Z formálního hlediska je tato bakalářská práce v pořádku. Stylisticky je až na pár dá se říct drobných pochybení (občas ve větách chybí podmět, několikrát je špatně vyskloňován přívlastek, případně nesedí tvary slov ve vedlejších větách) práce na dobré úrovni. Počet gramatických chyb je naprosto minimální. V rámci geografické bakalářské práce více mrzí jen nesprávně používaný termín „příhraniční spolupráce“, kde má autor na mysli „přeshraniční spolupráci“ s polskými regiony.

3. Souhrn

Celkové zhodnocení práce

Práce je zpracována kvalitně, a to jak po formální, tak i metodické a analytické stránce. Její největší bolestí je však výběr tématu. Vhodnější by bylo práci zacílit úžeji, aby bylo možné výzkumný cíl na úrovni a v rozsahu bakalářské práce naplnit. S tím souvisí i výběr výzkumných otázek/problémů. V posudku je diskutována i problematika vymezení, popřípadě tedy jen jasnějšího pojmenování zájmového území.

Předloženou práci **doporučuji** k obhajobě a pro další práci doporučuji důkladněji přemýšlet nad zvoleným tématem i výběrem metod pro zodpovězení (taktéž dobře promyšlených) výzkumných otázek.

Otázky k obhajobě

1. Jak je patrné z posudku, čtenář se z práce nedozví úplně vše, co by ho s ohledem na téma cestovního ruchu na Tanvaldsku a jeho udržitelného rozvoje mohlo napadnout. Pro komplexnější zamyšlení nad touto problematikou by bylo vhodné využít jednoduché, stručné, ale při tom velmi přínosné SWOT analýzy. V rámci obhajoby bych navrhoval takovou **SWOT analýzu** zpracovat. Mohla by čtenářům dobře přiblížit to, **co vše je v rámci cestovního ruchu na Tanvaldsku (i s ohledem na jeho udržitelnost) silnou a slabou stránkou, jaké má region v této problematice příležitosti, a na druhou stranu i to, jakým čelí hrozbám**. Z takové SWOT analýzy by mohla vzejít i zajímavá, konkrétní doporučení pro organizace, které jsou za rozvoj Tanvaldska zodpovědné.
2. V rámci práce několikrát zmiňujete, že Tanvaldsko oplývá především přírodními atraktivitami. Přesto v rámci analýzy provedených projektů poukazujete na kulturně a historicky zaměřené projekty. **V čem spočívá kulturní a historický potenciál Tanvaldska s ohledem na možnost využití takového potenciálu v cestovním ruchu?** Je v regionu ještě další potenciál, který ještě nebyl využit nebo je využit nedostatečně? Neskýtá potenciál například průmyslová tradice regionu, případně také jeho německá historie? Podle dat, které v práci prezentujete, není podíl zahraničních turistů v regionu zanedbatelný – nejde kromě Poláků (na které se pár projektů již zaměřilo) z velké části také o Němce?
3. Při diskuzi sociální dimenze udržitelného cestovního ruchu nastiňujete, že důležitý je i vztah mezi místními obyvateli a turisty? **Jaký vztah z Vašeho pohledu mezi sebou mají obyvatelé Tanvaldska a turisté (domácí i zahraniční)?** Lze jejich vztah vhodným nástrojem posílit nebo je bezproblémový? Máte představu, jak pohlížejí turisté na vyloučené lokality v regionu (například Smržovka)?

Datum:

18. 8. 2021

Autor posudku:

RNDr. Miroslav Šifta, Ph.D.

Podpis: